

Mahir Ünsal Eriş

Türk Edebiyatı Roman

Acaip

Mahir Ünsal Eriş, 1980'de Çanakkale'de doğdu. Arkeoloji ve tarih okudu. Hayatını çeviriler yaparak ve yazarak sürdürüyor. Gençlerbirliklidir; söylenişi bile güzel.

Kitapları: *Bangır Bangır Ferdi Çalıyor Evde...* (2012), *Olduğu Kadar Güzeldik* (2013) (60. Sait Faik Hikâye Armağanı), *Dünya Bu Kadar* (2015), *Benim Adım Feridun* (2016), *Öbürkiiler* (2017), *Kara Yarısı* (2019), *Sarıyaz* (2019), *Diğerleri* (2020), *Gaip* (2022), *Acaip* (2023), *Babil Kulesi Kitabı* (2023), *30 Şahane Kelime* (2023) ve *Tatil Kitabı* (2024).

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Bangır Bangır Ferdi Çalıyor Evde...
Olduğu Kadar Güzeldik
Dünya Bu Kadar
Öbüreküler
Kara Yarısı
Sarıyaz
Diğerleri
Gaip
Tatil Kitabı

ACAİP

Yazan: Mahir Ünsal Eriş

Yayına hazırlayan: Serra Tüzün

Yayın hakları: © 2024 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Bu kitapta yazım kuralları konusunda yazarın isteklerine bağlı kalınmıştır.

1. baskı / Can Yayınları, 2023

Doğan Kitap'ta 1. baskı / Kasım 2024 / ISBN 978-625-6162-41-9

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Cüneyt Çomoğlu

Sayfa uygulama: Yasemin Çatal

Baskı: Ana Basın Yayın Gıda İnşaat San. ve Tic. A.Ş.

Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk.

Güven İş Merkezi, No: 6/13 Bağcılar - İSTANBUL

Tel. (212) 446 05 99

Sertifika No: 52729

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Ticaret A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Acaip

Mahir Ünsal Eriş

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

Hikâyede geçen kişi, kurum ve kuruluşların gerçek hayattakilerle benzerliği yalnızca kurgusaldır.
Biri hariç.

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKLER

“Size daha çok söyleyeceklerim var.
Ama şimdi bunlara dayanamazsınız.”
“Yuhanna”, 16:12

bir.

Bunları sonra oku olur mu Güzin? Al bunları, sakla. Bir gün öldüğümü duyarsan, olur da duyarsan, işte o zaman çıkar, baştan sona oku. Çünkü bizim hikâyemiz burada saklıdır. Ama şimdi okuma. Bunları yazmaya başlarken, bir gün nasıl olup da eline geçeceğini hiç düşünmeden kalkıyorum bu işe. Şimdilik sağım. Hayattayım, elimde kalana hayat denirse. Ama bir gün, belki de çok uzakta olmayan bir gün, ölüp gideceğim. Suyun dibine inen bir taşın yüzeyde bıraktığı dalgalar gibi yavaş yavaş silinip gidecek izlerim bu dünyadan. Geriye hiçbir şey bırakmadan, ne olup bittiğini dahi anlamadan çekip gideceğim. Hiç yaşamamışım gibi, hiç var olmamış, bu kocaman göğün altında bir nefes dahi almamışım gibi, kaybolacak varlığım. İşte sen o gün, yani öldüğümü duyduğun gün işte, beni hatırla. Ve bütün bir hikâyenin belki hiç de senin bildiğin, sandığın, anladığın gibi olmadığı ihtimaline bir şans ver ve oku bunları. Olur mu Güzin?

Gözümde canlandırıyorum bunu bazen. Her seferinde başka senaryo yazıyorum. Mesela birinde gazetede görüyorsun öldüğümü. Öyle alelade bir üçüncü sayfa haberi olarak. Köşesine küçük bir vesikalık fotoğrafımı koydukları habere bakıyorsun, görür görmez tanıyorsun beni. Adım soyadım sadece baş harfleriyle yazılmış, o günkü yaşım parantez içine konmuş. Şöyle ölmüş, böyle ölmüş diye anlatıyor haber üstün-

körü. Kalkıyorsun yerinden, gazeteyi bir kenara fırlatıp. Çocuğun var. Bir oğlun. Koltuğa kapaklanan gazetenin gürültülü hışırtısından sığıyor çocuk, boş bulunup. Kumral, güzel bir oğlan çocuğu. Etlı yanakları, küçücük bir ağzı var. Senin gibi. Durmuyor üzerinde ama bu ani korkunun. Oyununa dönüyor. Sen içeri gidiyorsun. Bunları yazdığım şu defteri sakladığın yere. Bir kutuya koymuşsun. Şöyle Suriye işi, eski bir mücevher kutusu. Ruj ve parfüm kokuyor kutu. Açıyorsun. Bir sürü fotoğraf var içinde, belki lazım olur diye saklanmış ama hiç lazım olmadığı için nereye saklandığı bile unutulmuş birkaç da ıvır zıvır evrak. En alttan bu ajandayı alıyorsun. Zar zor bulup edindiğim, belki bir başlık atarım diye ilk birkaç sayfasını boş bırakarak yazmaya başladığım ajandamı. Ve okumaya koyuluyorsun. Bunları, diyorum sana, sonra oku, olur mu Güzin? Evet, diye geçiriyorsun içinden. İşte, sonra oldu. Zamanı geldi. Gel bakalım Samim Efendi. Neymiş bunca yılın arkasına sakladığın derdin. Neymiş muhteşem bir hikâyeye gebeyken her şeyiyle kepezeliğe, unutulmaya mahkûm bir rezilliğe dönen şu saçmalık.

Bazen yazlık bir yerde düşünüyorum seni. Güneşin altında başını şemsiyenin korumasına saklamış, güneşleniyorsun sere serpe. Gözünde kara gözlüklerin var. Gözlüklerin üstünden merak ve kibirle bakarak okuyorsun yazdıklarımı. Sıkılıyorsun sonra, bir kenara atıyorsun defteri, belki kumun üstüne bırakıyorsun. Denize koşuyorsun, bir dalıp çıkmaya. Hepten aklından çıkıyor ondan sonra defter.

Her seferinde başka hikâyeler, başka sahneler kuruyorum zihnimde bunları okuyuşuna dair. Ama hepsinde neye dikkat ediyorum biliyor musun? Her durumda merhamet ediyorsun bana. Anlatacaklarıma kulak kabartıyorsun, merak ediyorsun bir şekilde. Acıyorsun. İnsan sevdiklerinden acıma beklerse bu kötü mü? Fena mı? Ben bekliyorum Güzin. Senin hikâyenin as-

lını astarını güzelce okuyup bilmeni, hatta belki bana hak vermeni istiyorum. Anlamamı, kim olsa böyle davranırdı demeni, onun da yaraları, çaresizlikleri, dinmek bilmeyen korkuları vardı, ondan böyle yaptı belki diye düşünmeni. Bana acımana ihtiyaç duyacak kadar acınası durumdayım. Beni anlamana muhtaç olacak kadar çaresizim. Anlıyor musun? Bunu bari anlıyor musun?

Ben yoksunluğu da yoksulluk kadar iyi tanırım Güzin. Bütün ömrümü, cevabı verilememiş soruların, giderilememiş heveslerin, doyurulamamış bir merak ve iştahın gölgesinde sürdürdüm bitirdim. Sen daha yoktun ve ben senin beni tanıdığın zamankinden çok daha karanlık bir manzaranın içindeydim. Hava kararınca eve dönmek hayati derecede tehlikeli olduğundan çoğu kez o sokaklardan geçmektense garajda sabahlamayı tercih ettiğim bir mahallede, yaşlı bir kadının evinde kalıyordum. Kadın, torbacılara, orospulara, türlü haltlar karıştıran sivil polisler ve ne tipinden, sıfatından ne de hal ve harekâtından bir meslek yakıştıramadığım tuhaf adam ve kadınlara oda kiralayarak geçiniyordu. Güçbela denkleştirdiğim kiramı ara sıra aksatsam da öyle ya da böyle bulup buluşturup ödemeyi beceriyordum. Tercüme bürolarına ufak tefek çeviriler yapıyor, üniversite öğrencilerinin yerine tezlerini yazıyor, fırsat çıkarsa İngilizce dersleri veriyor, iyi kötü yolumu buluyordum. Sonra annem öldü. Annem, kıyamaz, emekli maaşından üç-beş de olsa destek çıkardı bana. Benim büyükşehirde okutup övündüğü oğlu olarak çalışıp ona para göndermem gerekirken şu yaşımda bana para gönderiyordu hâlâ, evet.

Apar topar memlekete döndüm. Hani insan bir varmış bir yokmuş derler ya. Öyle oldu annem de. Kirada oturduğu evi boşalttık. Eşyasını ona buna dağıttık, işte, puff! Hava ya karıştı benim güzel anneciğim. Bir vardı, şimdi yok oldu. Geriye üç-beş kederli fotoğraftan başka hiçbir şey bırakmadan

silinip gitti kâinat sahnesinden. Günlerce ağladım. Günlerce, aylarca, sabahlardan akşamlara, akşamlardan sabahlara kadar durdum durdum ağladım. Sonra alıştım. Artık var olmayışına alıştım. Ama öldüğüne hâlâ alışamadım. O sessiz evinde, kendi ömrünün silik bir gölgesi gibi yaşayıp gitmeye devam ediyor diye avuttum kendimi. Sanki arasam telefonu kaldıracak, evine varsam kapıyı açacakmış gibi. Ben bir türlü fırsat bulup arayamıyordum, işten güçten başımı kaldırıp ziyaretine gidemiyordum da bu ayrılık ondanmış gibi. İnsanın her şeye böyle çabucak alışabiliyor olması çok ürkütücü değil mi?

Çalışmadım bir süre. İşlerime bakamadım. Aldığım işleri bitirip teslim edemedim. Birçoğu teslim ettiğimde çoktan geç kalmış olduğumdan yaptığım işi almadı ya da paramı vermedi. Annem de yoktu artık eksikimi tamamlayacak. Bir akşamüstü eve döndüğümde birkaç parça üst baş, en büyüğünden bir Redhouse sözlüğü ve bir dizüstü bilgisayarından oluşan eşyayı, valizimin içinde, kocakarının kapısının önünde buldum. Bir de yorgan vardı aslında. Eski bir okul arkadaşım, ölen babaannesinin evinden dağıtılan eşyalardan ayırıp vermişti bana. Yüzü canlı yeşil satenden, elışı bir yorgan. Ağır mı ağır. Utandım istemeye. Zaten sırtımda koca bir yorganla nereye girdim! Türk filmlerinde köyden şehre göçenleri karikatürleştirmek istedikleri zaman omzuna bir bağlama, sırtına bir yorgan bir döşek, eline de bir tahta bavul verirler ya. Onun gibi dolanır dururdum sokaklarda. Yorulunca da yorganımı bir yol kenarına açar, yatar uyurdum artık.

Elimde bir valizle kalakalmıştım. İnsanların ellerinde valizle gittikleri bir yer olarak garaj en akla yatkın seçenektir. Hem hiç uyumayan, birileri uyurken başka birilerinin muhakkak uyanık olduğu tek yer, hastanelerden, karakollardan sonra orasıydı. Ne zaman evsizliğe düşsem böyle yapardım. Ankara'nın garajını hiç gördün mü bilmiyorum. Yani garaja hiç gittin mi,

onu bilmiyorum aslında. Orası memleket denen ekmeğin tam ortasından çıkarılmış ince bir dilim gibidir. Orada her şey olur, oraya herkes gelir. Herkesin yolu geçer oradan. Ama geceleri iklimi değişir oranın. Vahşileşir. Yorgun, kederli ve insanın içini sızlatan bir koku gibi siner gece tüm otogarın üstüne. Alelacele içilen sigaralar, sağda solda merak ve endişe taşıyan valizler, uykuları burunlarının ucundan damlayan mahmur çocuklar, kederli ayrılıklar, vakitsiz kavuşmalar, kavgalar, korku, tekinsizlik, bir ceylanın tetikteki uykusu, ter kokusu, insan eti kokusu, nefes ve uykunun bir açılıp bir kapanan kapılarla dağılan yapışkan sıcaklığı... Otogar yalnızca kimsesizliğin değil, mekânsızlığın da vitrinidir. Orada kavuşmalar değil hep ayrılıklar hatırlanır.

İki gece uyudum otogarda. Üçüncünün şafağı sökerken Karadeniz tarafından gelmiş bir otobüsten dökülen uyku sersemi yolculardan biri bitiverdi yanımda. İlk çıkaramadım. Ama yüzünden onun beni tanıdığı okunuyordu. Tanıyamadığımı belli edemedim. Beni bilirsın, bir şeyleri belli etmek söz konusu olunca bir sakillik çöker üstüme. Neden sonra çıkardım. Bir zamanlar, bir öğrenci evinde birkaç ay geçirmiştik beraber. Ev arkadaşlarımdan birinin evsiz arkadaşığıydı. Bizde kalırdı. Bütün bir kış, evin salonunda, el ayak çekilince üstüne alıverdiği bir yorganla uyumuştur garip. Birlikte hırsızlığa çıkardık o zamanlar. Marketlerden kaşar, salam ve Neskafe, fırınların önünden ekme ve simit sandıkları çaldık. Ankara'nın gördüğü en soğuk kışlardan biriydi. Kaçak kömüre bile para yetiremiyorduk, o yüzden bir zamanlar toprakta köklenmiş ne bulsak yakıyorduk. Evdeki paletten bozma kitaplıkları bile döküm sobamızda yakacak hale gelmiştik. Bir gece, yakınlardaki bir balıkçının telden paravanlarla örtülmüş tezgâhından içeri dalmış, sırtlayabildiğimiz kadar boş kasayı çalıp eve dönmüştük. Günlerce yaktık o kasaları. Kasalar yandıkça ev balık ızgara

kokuyordu. Başlarda hoşumuza gitti. Yoksulluğumuzun elverişli hayal dünyasında evin içinde dalgalanan ızgara balık kokusu ferah, dertsiz yaz akşamlarını hatırlatıyordu. Sonra sonra içimiz kamaştı kokudan. Öyle ki ısıtmak için haftalarca içinde çalıntı sandık yaktığımız evi havalandıracağız diye buzhaneye çevirmiştik. Gülererek hatırladık bu yoksulluk anısını. Sonra kitapları konuştuk biraz. Çaldığımız kitapları. Öyle okuruz falan diye değil. Karnımızı doyurmak için. Şu dişçilerin, güzellik salonlarının, galerilerin bekleme salonlarında olan cinsten büyük, cildi ve kâğıdı pahalı, bol resimli, fındık kabuğunu doldurmayacak meselelere dair afilli kitaplar satan havalı kitabevlerine gider, muhakkak bir kör nokta bulup orada irisinden iki-üç kitabı pantolonlarımızın bellerine ya da kalın paltolarımızın kol boşluklarına zulalardık. Sahaflar, gökten inmişçesine önlerine dökülürken bu çok pahalı kitaplara güzel paralar verirlerdi. Belki bedelinin onda biri bile değil. Ama biz onda birinden azına bile çok diyecek durumdaydık.

Ama başka bir şey çalmıyorduk. Beni hırsız belleme lütfen. Sadece marketlerden ihtiyaçlarımızı alırdık. “Çalışma atmak,” derdik buna. “Şampuan gene bitmiş, eve gelirken biriniz bir çalışma atın!” falan denirdi evde sıklıkla. Yiyip içtiğimiz dışında yalnızca insanlıktan çıkmayalım diye lazım olanları çalardık bir. Bir de pahalı kitapları. Onlarla kirayı çıkarır, faturaları öderdik. Fatura dediysem, sadece su. Çünkü elektrik saatini yola getirmeyi öğrenmiştik. Camının silikonunu jilette çizer, oradan içeri röntgen filmi sokup saati durdururduk. Savaş okumacıların geleceği günler belliydi, o hafta çıkarırdık filmi saatten. Bir haftalık elektrik ödemiş olurduk en fazla. Hep bilinen şeyler işte. Yoksulluğun komandoluk becerileri.

Karadeniz’den gelen otobüsün getirdiği eski arkadaşım beni aldı evine götürdü. O benim gibi değildi. Ekmeğini eline almıştı iyi kötü. Bir sigorta şirketindeydi. Ama kapı kapı gezip polişe

satanlardan değil, onları kapı kapı gezdirenlerdendi. Çalmıyordu artık. İhtiyacı olmuyordu. Bana sıcak ve sevecen davrandı. “Bana yaptığın iyilikleri nasıl unutturum?” diyordu, bense ona yaptığım tek bir iyilik hatırlamıyordum. Belki de yoksulluğun en çirkin zamanlarını paylaştığımız için beni o günleri hatırlatıp haline şükrettiren eski bir fotoğraf gibi yakınında tutmak istiyordu. Yoksa ona fırın ya da bakkal önlerinden sıcak ekmek sandıkları ve gazete balyaları çalmayı öğretmek dışında ne faydam dokunmuş olabilirdi. “İstedğin kadar kal,” diyordu. “Burası senin evin.” Ve samimi söylüyordu bunu. Öyle samimi söylüyordu ki insan kendini ona güvenle bırakabilirdi. Öyle yaptım ben de. Aldım valizimi, lenduha gibi sözlüğümü ve düştüm peşine. Evine yerleştim. Orada iyi yüz gördüm. Bana bir odasını verdi. Benim için anahtar yaptırdı.

Nerede yatacağım, karnımı neyle ve nasıl doyuracağım endişesi hayatımdan çıkınca önümü daha iyi görmeye başladım belki de. Arkadaşımın bilgisayarında dört başı mamur bir CV yazdım, bütün çeviri bürolarına, ders kitapları basan, romanlar hikâyeler yayımlayan, teknik eserler çıkaran tüm yayıncılara gönderdim. Birkaç gün sonra birinden telefon geldi. Beni arıyorlardı. Bu, evimizde ilk kez olan bir şeydi. İş başvurusunda bulunduğum ajansların, yayınevlerinin, büroların beni telefonla arayacakları nedense hiç aklıma gelmemişti. Mülakata çağırıyorlardı beni. Büyük bir çeviri projesiydi. Mülakat demiyorlardı ama “görüşme,” diyorlardı. Mülakatın İngilizcesinin Türkçesi: “Görüşme.” Arkadaşım bana takımlarından birini verdi, hatta yüksünmedi, gömleğimi bile ütiledi. Beni bir güzel hazırladı. Üstüm başım buruşmadan gidebileyim diye taksiye binmem için harçlık bile verdi. Yoksulluk galiba insanın içini çürüten, karartan bir şey. Onun bu iyi niyetli telaşında, “Herhalde benden kurtulmak istediği için bu kadar çabalıyor,” diye düşünebileceğim bir ima, bir bakış, bir tavır arıyordum.

“Bunları sonra oku olur mu Güzin? Al bunları, sakla. Bir gün öldüğümü duyarsan, olur da duyarsan, işte o zaman çıkar, baştan sona oku. Çünkü bizim hikâyemiz burada saklıdır.”

Bu cümlelerle başlayan bir defterin, saklı kalmış hayat hikâyesi... Samim ve Güzin’in yolları, Ankara’nın ürperici sokaklarında, sır dolu bir çeviri bürosunda kesişiyor. Okyanuslardan göklere uzanan korkutucu mitolojik figürler, karşı konulmaz aşkların gölgesinde kalan hayalet hikâyeleri ve birbirine yabancı insanların sırları, aşk ile harmanlanıyor. Mahir Ünsal Eriş’in güçlü kaleminden Samim’in sakladığı ve ondan saklanan sırlar, Güzin’in peşinden sürüklendiği geçmiş, ikisini birbirine bağlayan sıcak bir aşk hikâyesi içinde çözülüyor. *Acaip*, okurları derin bir duygusal yolculuğa çıkarırken, kendimize ve birbirimize dair karanlık yüzleşmelere de davet ediyor.

QR kodu okutunuz

Dijital fiyat etiketi

Sertifika no: 44919

ISBN 978-625-6162-41-9

9 786256 162419

DK
Doğan
Kitap